Став странаясса пролетарийяс ӧтувтчӧй!

ОКТЯБРЬ 12 1938 во № 140 (925) ДОНЫС 10 УР

КОМИ КОМСОМОЛЕЦ

ГАЗЕТ ЛЭДЗӦНЫ ВЛКСМ КОМИ ОБКОМ ДА СЫКТЫВКАРСА ГОРКОМ

УЖԆАВНЫ ВЕЛӦԀЧЫԌ ТОМЈӦЗ ПӦВСЫН

Боԉшевістскӧј парԏіјаӧн ԁа сӧветскӧј властӧн восԏӧма сӧветскӧј томјӧз воԇын паскыԁ тујјас тӧԁӧмлунјасӧн, наукајасӧн овлаԃејтӧмӧ. Томјӧз ыжыԁ окоталунӧн локтӧ учебнӧј завеԃеԋіјејасӧ. Мијан Комі респубԉікаын, коԁі вӧлі царскӧј Роԍԍіјалӧн бӧрӧколӧм, ԋеграмотнӧј крајӧн, ссылка местаӧн, ем кык вуз, ԁасӧԏі специаԉнӧј среԃԋеј учебнӧј завеԃеԋіје, кык рабфак.

Ԋоԉ ԍурсыԍ унжык томјӧз велӧԁчӧны Комі респубԉікаса вузјасын, ԏехԋікумјасын, рабфакјасын ԁа мукӧԁ специаԉнӧј среԃԋеј учебнӧј завеԃеԋіјејасын. Најӧ гӧтӧвітчӧны лоны вӧр промышԉенностса, віԇму овмӧсса специаԉістјасӧн, лоны учіԏеԉјасӧн, феԉԁшерјасӧн ԁа сіԇ воԇӧ. Велӧԁчӧм помалӧм бӧрын најӧ мунасны колхозјасӧ, вӧрпунктјасӧ, преԃпріјаԏіјејасӧ, школајасӧ, госуԁарственнӧј, коопераԏівнӧј учрежԃеԋіјејасӧ нуӧԁны пракԏіческӧј уж.

Пракԏіческӧј уж вылӧ мунӧмӧн на воԇын сувтасны уна сложнӧј могјас. Меԁым сіјӧ могјассӧ решајтны правіԉнӧ, соціаԉісԏіческӧј госуԁарство інԏересјаскӧԁ тырвыјӧ лӧԍаланаа, колӧ влаԃејтны маркԍістско-ԉеԋінскӧј ԏеоріјаӧн.

Велӧԁчыԍ томјӧзӧн маркԍістско-ԉеԋінскӧј ԏеоріја велӧԁӧм могыԍ комсомоԉскӧј організацијајас учебнӧј завеԃеԋіјејасын котырталӧны поԉітшколајас ԁа кружокјас. Но сіјӧ ставыс ԋекущӧма абу тырмана ӧнија требоваԋіјејас ԍерԏі. Унаыԍ комсомоԉскӧј веԍкӧԁлыԍјас уна пӧлӧс кружокјас котырталӧмӧн вунӧԁӧны најӧс бур, поԃготовԉеннӧј пропаганԃістјасӧн обеспечітӧм јылыԍ ԁа сы вӧсна уна кружок олӧны коԋӧркоԃ олӧмӧн, ԋекущӧма оз обеспечівајтны томјӧзӧс маркԍістско-ԉеԋінскӧј ԏеоріјаӧн вооружітӧм. Горкомол ԁа рајкомолјас унаыԍ велӧԁчыԍ томјӧз поԉітучобаӧн веԍкӧԁлӧм пыԃԃі сӧмын корӧны комсомоԉскӧј коміԏетјасԍаԋ сы јылыԍ своԁкајас.

ВКП(б) історіјалӧн Краткӧј курс петӧм кыпӧԁіс ыжыԁ інԏерес велӧԁчыԍ томјӧзлыԍ парԏіја історіја велӧԁӧм ԁорӧ. Кыԇі комсомоԉецјас, сіԇі і ԋекомсомоԉецјас кӧсјӧны ізучітны боԉшевістскӧј парԏіјалыԍ історіја.

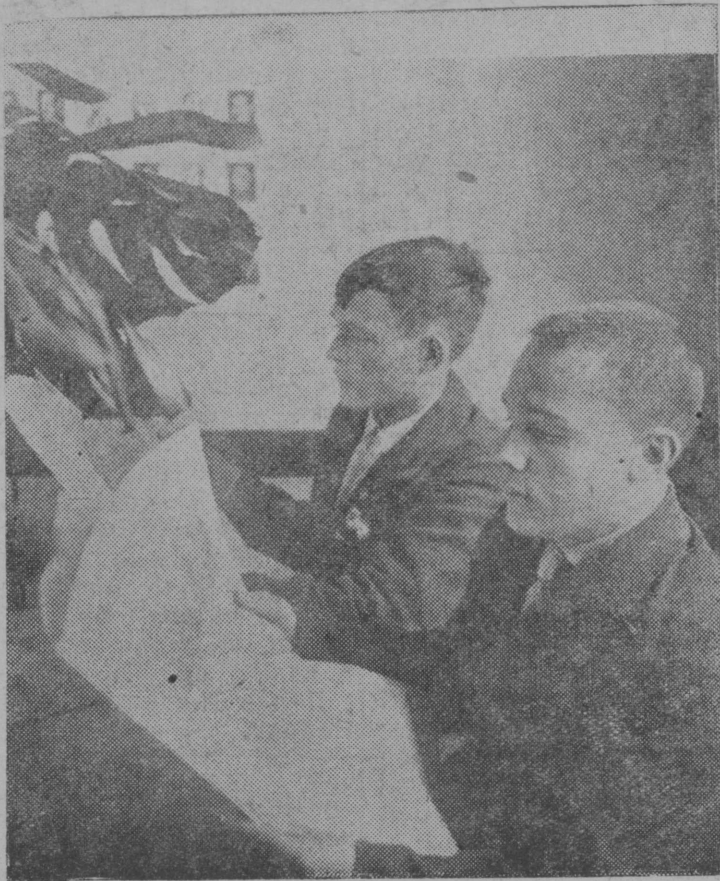
Но мыјла-кӧ мијан унжык учебнӧј завеԃеԋіјејасын комсомоԉецјасӧс котыртӧны ԋесојузнӧј томјӧзыԍ ԇік торја кружокјасӧ, веԍіг разнӧј курсјасса комсомоԉецјасӧс ӧԏі кружокӧ ӧтувтӧмӧн. Ԋекыԇі оз старајтчыны тырміԇ поԁготовԉеннӧј ԋе комсомоԉецјас пӧвсын котыртавны боԉшевістскӧј парԏіјалыԍ історіја велӧԁан кружокјас. Ԋе комсомоԉецјаскӧԁ обычнӧ велӧԁӧны ԏекущӧј поԉіԏіка вопросјас, постановԉеԋіјејас, коԁјасӧн поԅӧ зев бура тӧԁмӧԁны најӧс ԁокладјас, ԉекціјајас нуӧԁӧмӧн. Кружокјасын колӧ пројԃітны ԍісԏемаԏіческӧја, пыԁіа налы лӧԍӧԁӧм программајас.

Комсомоԉскӧј організацијајаслӧн роԉыс велӧԁчыԍ томјӧзӧс боԉшевізм ԍамӧн воспітајтӧмын зев ыжыԁ. Комсомоԉскӧј вԉіјаԋіјеӧн колӧ шымыртны став велӧԁчыԍӧс. Унаыԍ комсомоԉскӧј організацијајас помалӧны асԍыныс ужнысӧ велӧԁчыԍјасӧс поԉітшколајасӧ ԁа кружокјасӧ јуклӧмӧн. Оз кыскыны најӧс акԏівнӧј общественнӧј олӧмӧ, оз јітны најӧс комуԋісԏіческӧја воспітајтӧм общественнӧј олӧмын участвујтӧмкӧԁ, пракԏікакӧԁ. Сы вӧсна унаӧн на пӧвсыԍ, кор петӧны пракԏіческӧј уж вылӧ меԃвоԇԇа ԍӧкыԃлун воԇын шевгӧԁӧны кіјаснысӧ.

Комсомоԉскӧј коміԏетјас омӧԉа інԏересујтчӧны сыӧн, кыԇі ԁа мыј вӧчӧны комсомоԉецјас ԁа велӧԁчыԍјас ԍіктын, кор најӧ ветлӧны сетчӧ каԋікулјас вылӧ. А абу еща сещӧм факт, кор торја стуԃентјас колхознӧј ԁа ԍіктса общественнӧј олӧмын ԋекущӧма оз участвујтны, мукӧԁ ԁырјі веԍіг пјанствујтӧны, кыскӧны омӧԉ ужјасӧ ԍіктса томјӧзӧс. А ӧԁ најӧ збыԉ вылас ԁолженӧԍ лоны ԍіктын куԉтура паԍкӧԃыԍјасӧн.

Комсомоԉскӧј організацијајас ԁолженӧԍ інԏересујтчыны став велӧԁчыԍ томјӧз ужӧн ԁа олӧмӧн. Стуԃентјас пӧвсын емӧԍ нӧшта сещӧм ԁышӧԁчыԍјас, коԁјас ԍерјӧзнӧја, отԉічнӧја велӧԁчӧм пыԃԃі старајтчӧны мунны сӧмын „уԁовԉетворіԏеԉнӧј“ отметкајас вылын ԁа і сіјӧс мукӧԁ ԁырјіыс велӧԁыԍӧс пӧрјалӧмӧн боԇтӧмӧн. Комсомоԉскӧј організацијајас сещӧм фактјассӧ зев гежӧԁа вӧчлӧны комсомоԉецјас, стуԃентјас собраԋіјејас вылын обсуԃітан преԁметӧн. Комсомоԉец-велӧԁчыԍ ԁолжен лоны аслас курсын орԃјыԍӧм паԍкӧԁӧмын воԇмӧстчыԍӧн, сіјӧ ачыс ԁолжен бура, ԅіԉа велӧԁчыны ԁа і мукӧԁсӧ сыӧ котыртны.

Учебнӧј завеԃеԋіјејасса комсомоԉскӧј організацијајас ԁолженӧԍ збыԉ вылӧ лоны став велӧԁчыԍ томјӧзлӧн вожакјасӧн, ужԇавны сіԇі, меԃым кыскыны воԇын мунӧԍ велӧԁчыԍјасӧс комсомол раԁӧ, отсавны сӧветскӧј учебнӧј завеԃеԋіјејасын велӧԁчыԍјаслы лоны боԉшевізмӧн овлаԃејтӧм, сӧветскӧј інԏеԉԉігенціјалӧн ԁостојнӧј преԁставіԏеԉјасӧн.

СԊІМОК ВЫЛЫН: Сыктывкарскӧј кооптехԋікумса велӧԁчыԍјас Петр Конанов ԁа Ԋіколај Рајевскіј прӧсткаԃӧ лыԃԃӧны ԏехԋікумса гӧрԁ пеԉӧсын гаԅетјас.

„Рӧԃіналӧн“ ӧтважнӧј екіпаж Уԃінскын

Уԃінск сулалӧ ылысса Амгуԋ јужыԁ берег вылын. Гӧгӧрыс—тајга ԁа сопкајас. Сіјӧ каԁԍаԋ, кор татчӧ воіс раԁујтӧԁан јуӧр сы јылыԍ, мыј „Рӧԃіна“ самоԉотлӧн отважнӧј екіпаж, Комсомоԉскӧ мунігӧн, сувтлас Уԃінскӧ, быԁӧн ічӧтԍаԋ ыжыԁӧԇ ԏерпітны вермытӧг віччыԍӧны сіјӧ раԃујтӧԁан собыԏіје.

Амгуԋ ју мӧԃар берег вылӧ, ԁі тор вылӧ, ԏеԉефоннӧј ԉіԋіјалӧн бӧрја столб берԁӧ ӧшӧԁісны ԏеԉефоннӧј аппарат. Татчӧ кутісны воавны уна лыԁа чолӧмалӧмјас Ԋіжԋе-Амурскӧј облаԍтса став помјасԍаԋ, ужалыԍ јӧз міԏінгјаслӧн резоԉуцијајас, „Рӧԃіна“ самоԉот екіпажӧн каԏер локтӧм јылыԍ јуӧргӧмјас.

— Пројԃітім Гуга...

— Пројԃітім Ԃемјановка..

Пыр матынжык і матынжык Уԃінск ԁінлаԋ ԁона гӧԍтјас.

Ԃугԁывтӧг ветлӧԁлӧ берег ԁа ԁі костын колхозԋік-черікыјыԍјаслӧн пыж, свјаԅістлыԍ бӧрја јуӧрјас вајалӧмӧн.

Волнујтчӧм соԁӧ. Каԏер матын-ԋін.

22 час. Кылӧны „інтернаціоналлӧн“ шыјас. Каԏер матыстчіс берег ԁорӧ. Уԃінскса ԁа Херпучі пріискса ужалыԍ јӧзӧн гажаа встреԏітӧм ӧтважнӧј ԉотчіцајас Грізоԁубова, Оԍіпенко ԁа Раскова јортјас мунӧны налы лӧԍӧԁӧм комнатаӧ.

Екіпажлӧн самочувствіјеыс бур.

* *
*

Уԃінскын „Рӧԃіна“ самоԉотлӧн екіпаж уԅас. Асывнас каԏер вылын сіјӧ мӧԁӧԁчас Амгуԋ куԅа увлаԋ, кӧні героіческӧј тројкаӧс віччыԍӧны правіԏеԉственнӧј коміԍԍіјалӧн каԏерјас.

Амгуԋ вывса Уԃінск, 9. (ТАСС)

Ӧтважнӧј ԉотчіцајас петісны Уԃінскыԍ

Уԃінск ԍіктса олыԍјас, кытчӧ окԏабр 9 лунса 10 час рытын местнӧј каԁ ԍерԏі воіс „Ԃаԉԋевосточԋік“ каԏер, вӧчісны „Рӧԃіна“ самоԉотлӧн героіческӧј екіпажлы пӧԍ встреча.

Грізоԁубова, Оԍіпенко ԁа Раскова јортјаслы вӧлі торјӧԁӧма меԁбур керкасӧ. Комнатајас, кӧні шојччісны славнӧј ԉотчіцајас, вӧлі мічаа іԁралӧма.

Уԅӧм бӧрын Грізоԁубова, Оԍіпенко ԁа Раскова јортјас петісны окԏабр 10 лунӧ московскӧј каԁ ԍерԏі кујім часын Амгуԋ ју куԅа воԇӧ тујӧ.

(ТАСС)

ЧЖЕԊ ЧЕНЛӦН ШЫӦԀЧӦМ

ХАԊКОУ, 10. Војеннӧј сӧветса поԉітотԃелыԍ начаԉԋік ԁа Уханын (Хаԋкоу, Хаԋјан ԁа Учан) војеннӧј зонаӧн команԃујтыԍ геԋерал Чжеԋ Чен јуӧртӧ:

„Војналӧн первојја ԁас тӧлыԍӧн јапонскӧј команԁоваԋіје мобіԉізујтіс 30-ыԍ унжык ԃівіԅіја 675 ԍурс морт лыԁӧн. Тајӧ војскасӧ вӧлі соԁтӧма каԁровӧј частјас ԁінӧ, коԁјас ԃејствујтісны-ԋін Кітајын. Јапонскӧј воштӧмјас тајӧ-жӧ каԁколастын лыԃԃыԍԍісны 400 ԍурс мортӧԇ.

Кітајскӧј армијалӧн главвӧј могӧн, інԁӧ Чжеԋ Чен, лоӧ враглыԍ вынјассӧ бырӧԁӧм сещӧм ногӧн, меԁым сеԍԍа вӧчны решајущӧј уԁар јапонскӧј захваԏчікјас куԅа.

Кітајскӧј нароԁ, став ԍӧкыԁлунјас вылӧ віԇӧԁтӧг, выіграјтас каԁ окончаԏеԉнӧј побеԁа шеԁӧԁӧм вылӧ.

Бӧрја ԋоԉ тӧлыԍлӧн опыт петкӧԁлӧ, мыј кітајскӧј армија збыԉ вылас шеԁӧԁіс ыжыԁ побеԃа-ԋін сіјӧн, мыј вӧчіс гырыԍ воштӧмјас јапоԋецјаслы. Јапонскӧј штаблы ӧні быԏ лоӧ шыблавны выԉ поԃкрепԉеԋіјејас ԁа вајӧԁны јапонскӧј армијаӧс Кітајын 40 ԃівіԅіјаӧԇ. Лоас-кӧ мӧԁӧԁӧма выԉ поԁкрепԉеԋіјејас, то јапонскӧј армијалӧн лыԁ Кітајын лоас ӧԏі міԉԉіон морт мынԁа.

Воԇті-кӧ шанхајскӧј фронт вылын јапоно-кітајскӧј воштӧмјаслӧн соотношеԋіјеыс вӧлі 1:3, то ӧні сіјӧ лоі 1:1. Бӧрја 4 тӧлыԍнас јапонскӧј армијалӧн фронт вылын воштӧмјас артавԍӧны 96 ԍурс морт віӧмӧн ԁа 250 ԍурс гӧгӧр раԋітӧмӧн. Тащӧм воштӧмјас ԁырјіыс јапонскӧј вынјас тырмасны сӧмын 6 тӧлыԍ војујтӧм вылӧ.

Мијан армија ԁа нароԁ ԁолженӧԍ кыкмынԁаавны асԍыныс зелӧԁчӧмјас ӧԏі мӧвпӧн—венны став ԍӧкыԁлунјас. Тајӧ-кӧ лоас вӧчӧма, то мијан лоасны став поԁувјас ԍорԋітны, мыј окончаԏеԉнӧј побеԃаыс прінаԁԉежітӧ мијанлы“.

Кітајскӧј гаԅет „Рӧԃіна“ самоԉотлӧн героіческӧј лебԅӧм јылыԍ

ХАԊКОУ, 10. „Ԍіԋхуажібао“ гаԅет талун гіжӧ: „Сӧветскӧј ԉотчіцајаслӧн јарјугыԁ ԁосԏіжеԋіје поԅана сӧмын Сӧветскӧј Сојузын—соціаԉізм странаын. Переԁовӧј авіаціоннӧј ԏехԋіка, самоԉот бура оборуԃујтӧм ԁа сӧветскӧј нывбабалӧн, коԁі масԏера овлаԃејтӧма возԁушнӧј корабԉјас новлӧԁлан іскусствоӧн, освобожԃеԋіје, обеспечітісны лебԅӧм успешнӧја помалӧм. Мі пӧся чолӧмалам кујім сӧветскӧј нывбаба-ԉотчіцаӧс.

103

Бырӧԁам второгоԁԋичество

Мiјан, Гагшор началԋӧј школаса II-ӧԁ классын ԁiсцiпԉiна ӧԋӧԇ на вӧлi јона омӧԉ. Гежӧԁ вӧлiны сещӧм лунјас, кор еськӧн занаԏiјејас вылӧ ез сормывлыны мiјан класса велӧԁчыԍјас. Овлывлiсны i сещӧм случајас, кор велӧԁчыԍјас вӧчавлiсны прогулјас. Сiԇ, сентабр 21 лунӧ, Ԉена Карманова мунiс ԇiкӧԇ урок вылыԍ сы вӧсна, мыј сылӧн ез вӧв гӧтӧвiтӧма гортса заԁаԋiје, абу велӧԁӧма стiхотворенiје.

Ташӧм-жӧ вӧлi колан велӧԁчан воын. Абу-ӧԁ i ԁiвӧ, мыј мiјан классын 15 велӧԁчыԍыԍ 3 второгоԁԋiк. Урокјас вылын мi пукалiм ԋевнiмаԏельнӧја, мыј вӧсна асланым пiсменнӧј ԁа гортса ужјасын вӧчавлiм уна ӧшыбкајас. Мукӧԁ ԁырјi мi мешајтiм велӧԁчыны i мукӧԁ классјаслы. Омӧԉа относiтчим мi гортса ужјас ԁiнӧ. Сӧмын Тоԉа Карманов, Ԉiза Карманова, Роза Каԉiпова ԁа нӧшта ԋекымынӧн бура вӧчлiсны. А емӧԍ велӧԁчыԍјас, коԁјас гортса заԁаԋiјејассӧ вӧчӧм пыԁԁi ԁурӧны улiчјас вылын.

Кор мiјан учiԏеԉ, Иван Васiԉјевiч, „Пiоԋерскӧј правԁа" газетыԍ лыԁԁiс ростовскӧј 120-ӧԁ номера школаса пiоԋерјаслыԍ ԁа велӧԁчыԍјаслыԍ став сӧветскӧј пiоԋерјас ԁа школԋiкјас ԁiнӧ шыӧԁчӧм, мiјанлы лоiс јона јанԇiм, мыј ӧԋӧԇ на велӧԁчiм омӧԉа, ег внiмаԏельнӧја пукалӧ урокјас вылын, мешајтiм мукӧԁ класјасса велӧԁчыԍјаслы. Мi гӧгӧрвоiм, мыј воԇӧ таԇi вӧчны оз поԇ.

Сӧветскӧј правiԏеԉство, партiја ԁа мiјан ԁона ԁа раԃејтана бать Сталiн јорт сетiсны мiјанлы шуԁа ԁа ԁолыԁ челаԃ олӧм. Мiјан сӧлӧмјасным тырӧ на ԁiнӧ жуԃыԁ благоԁарносԏӧн. Мi асланым благоԁарнoј чувствосӧ сiԇ-жӧ кӧсјыԍам выраԅiтны бура ԁа отлiчнӧја велӧԁчӧмын, классын бур ԁiсцiпԉiна лӧсӧԁӧмын.

Матысмӧ Ԉеԋiнскӧј комсомоллӧн славнӧј јубiԉеј. Тајӧ ыжыԁ праԅԋiк i мiјан, пiоԋерјаслӧн, велӧԁчыԍјаслӧн. Тајӧ јубiԉеј кежлас мi сiԇ жӧ лӧсӧԁам достојнӧј пӧԁаркiјас. Асланым классын мi ԇiкӧԇ бырӧԁам велӧԁчан ԁiсцiпԉiнајас куԅа омӧԉ отметкајас. Мi вӧчам сiԇi, меԁым воԇӧ вылӧ мiјан классын ез вӧв ԋiӧԏi второгоԁԋiк. Тајӧ лоас Ԉеԋiнскӧј комсомоллы мiјан пӧԁарокӧн.

Классӧј собраԋiје щӧктӧм серԏi **Аԉ. Карманов, Васа Коԉiпов ԁа Ваԋа Карманов.**

Кутам отсавны Мiԋалы ԁа Жоржiклы

Наԃежԁа Константiновна Крупскаја аслас пiсмӧын, коԁӧс вӧлi печатајтӧма „Пионерская правда" газетын корiс пiоԋерјасӧс ԁа школԋiкјасӧс отсавны асланыс јортјаснысла, коԁјас велӧԁчӧмын колӧны бӧрӧ.

Мiјан Нiашорса ԃетԁомын сiԇ-жӧ емӧԍ велӧԁчӧмын бӧрӧ колыԍјас, кыԇi Мiԋа Попов, Поппе Жоржiк ԁа мукӧԁјас. Тајӧ велӧԁчыԍјасыԍ тајӧ воынԋiн получiталiсны омӧԉ отметкајас.

Наԃежԁа Константiновналыс пiсмӧ лыԁӧм бӧрын мiјанлы лоiс јона јанԇiм, мыј мi ӧԋӧԇ-на асланым јортјаслы велӧԁчӧмын ег сетлӧ ԋекущӧм отсӧг.

Сiԇi воԇӧ оз ло. Мi кутам тӧԅԁысны меԁ мiјан пӧвсын ез вӧв ԋiӧԏi бӧрӧ колыԍ. Мi кутам отсавны Мiԋалы ԁа Жоржiклы.

Поппе Тамара ԁа Маша Попова.

Мiјан пӧԁаркiјас

Кор Кулӧмԁiн ԃетԁомса воспiтаԋԋiкјас лыԁԁiсны Ԉеԋiнскӧј комсомоллы, сылӧн 20 воса јубiԉеј куԅа, пӧԁаркiјас гӧтӧвiтӧм јылыԍ Москваса ԁа Ростовса пiоԋерјаслыԍ ԁа школԋiкјаслыԍ пiсмӧјас, шуiсны аслыныс, мыј сiԇ-жӧ кутасны лӧсӧԁны пӧԁаркiјас комсомоллы. Најӧ кӧсјыԍiсны бырӧԁны асьныс став „плохо" отметка велӧԁчӧмын, меԁым ез ло на пӧвсыԍ ԋiӧԏi второгоԁԋiк. 5 морт кӧсјыԍiсны сԁајтны нормајас „Јуԋыј ворошиловскiј стрелок" значок вылӧ, 7 морт ПВХО значок вылӧ, 5 морт „Буԃ готов к труду i обороԋе" значок вылӧ ԁа 5 морт-жӧ „Буԃ готов к саԋiтарнoј обороԋе" значок вылӧ.

Тоса Карпенкова. Таԋа Брiкунова ԁа Шура Пенкiна.

ВЛКСМ-лы XX во

ПОЧОТ ԀӦСКА

Ордйысьӧмын медся замечательнӧйыс сыын, мый сійӧ вӧчӧ удж вылӧ йӧз видзӧдлӧмясын вужвыйӧныс путкыльтӧм, ӧд сійӧ пӧртӧ удж зазорнӧй да сьӧкыд бремяысь, кущӧмӧн сійӧ лыддысьыліс войдӧр, ЧЕСЬТ делӧӧ, СЛАВА делӧӧ, ДОБЛЕСЬТ да ГЕРОЙСТВО делӧӧ. (СТАЛИН)

ВЛКСМ Шойнатыса райком выдвінитӧм серти:

КИСЕЛЕВ АЛЕКСАНДР ВАСИЛЬЕВИЧ— комсомолец. Уджалӧ колхозын машинистӧн. Таво гожӧм ыщкис 98 га. Комсомольскӧй организацияса секретар.

КИСЕЛЕВ АЛЕКСАНДР АЛЕКСАНДРОВИЧ—комсомолец. Уджалӧ колхозын машинистӧн. Таво гожӧм ыщкис 97 га.

КАРПОВ НИКОЛАЙ АЛЕКСЕЕВИЧ—комсомолец. Уджалӧ колхозын плугарӧн. Август 1 лун кежлӧ босьтіс 209 трудодень. Активнӧя участвуйтӧ комсомольскӧй организация уджын.

Устьцильмаса замшевӧй завод бердса комсомольскӧй организацияӧн выдвинитӧм серти:

ДУРКИНА ГАЛИНА ИВАНОВНА—уджалӧ заводса основнӧй производство вылын. Нормасӧ тыртӧ 150—200 прӧчент вылӧ. Ӧні выдвинитӧма сменнӧй мастерӧн.

АРТЕЕВ МИХАИЛ СИДОРОВИЧ—уджалӧ заводса основнӧй производство вылын. Нормасӧ тыртӧ 170—200 прӧчент вылӧ.

ПОЗДЕЕВ ИВАН ПАВЛОВИЧ—отличнӧя нуӧ служба заводса пӧжарнӧй охранаын. Бур общественник.

Кԋiгајас абуӧԍ

Сыктывкарса кооператiвнӧј теxԋiкумын ставыс велӧԁчӧ 155 стуԃент. Стуԃентјаслӧн ем ыжыԁ желаԋiје лыԁԁыны хуԁожественнӧј лiтература, но теxԋiкумса бiблiотекаын колана кԋiгајас абуӧԍ. Кԋiгајас прiобреԏiтӧм вылӧ среԁствојасыс вiԇӧԁны мукӧԁ сiкас рӧскоԁјас вылӧ, но бiблiотека выл кԋiгајасӧн оз соԁтыԍны.

Волыԍ.

Наркомпрослы тӧԁвылӧ

Ԃетԁомјас воԇын сулалӧ ыжыԁ мог—воспiтајтны ԁа быԁтыны мiјан социаԉiстiческӧј рӧԁiналы преданнӧј патрiотјасӧс. Но мукӧԁ ԃетԁомса јуралыԍјас абуна гӧгӧрвоӧмаӧԍ асьныс могјаснысӧ.

Ԃереваԋӧјса ԃетԁомын јуралыԍӧн ужалӧ коммуԋiст I. А. Куратов. Поԅӧ вӧлi наԃејтчыны, мыј Куратов сылы ԁӧверiтӧм уж кутас нуӧԁны бура. Ез ло сiԇi. Куратов аслас пјанствујтӧмӧн кiстiс ԃетԁомлыԍ уж.

Воспiтаԋԋiкјас пӧвсын ем вiна јуӧмјас, курiтчӧмјас. Школаӧ мунасны велӧԁчыны, а классӧ оз пыравлыны, лун-лун котралӧны школа гӧгӧрын.

Омӧԉа пуктӧма уж i обслужiвајушщӧј персоналкӧԁ. Уборшщiцајас веԉмӧмаӧԍ-ԁа ԃетԁомсӧ оз убiрајтлыны кык сутксӧ. Оз соблюԁајтсы ԋекущӧм гiгiеԋiческӧј правiлӧјас, пӧварјас ԁа офiцiанткајас верԁӧны халаттӧг асланыс најт паскӧмјасӧн.

Наркомпрослы колӧ прамӧјжыка вiԇӧԁлыны Куратовлыс уж ԁа бырӧԁны Ԃереваԋӧјса ԃетԁомыԍ ӧнiја безобраԅiјејас.

ЦАРСКӦЈ РОССIЈАЫН УЖАЛЫԌ ТОМЈӦЗЛӦН ОЛӦМ

Сӧветскӧј томјӧз—ужалыԍ јӧзлӧн меԁвоԇԇа шуԁа поколеԋiје. Сiјӧ быԁмiс ԁа јонмiс сӧветскӧј власт условiјејасын, коԁi воԍтiс быԁ том морт воԇын паскыԁ туј шуԁа ԁа раԁујтчана олӧмӧ. Сiјӧ олӧм јылыԍ мечтајтлiсны ԁа сы вӧсна тышкаԍлiсны рабочӧјјаслӧн ԇоԋ поколеԋiјејас. Сiјӧ олӧмсӧ Ԉеԋiн—Сталiн партiја вескӧԁлӧм улын россiјаса пролетарiјјас завојутiсны 1917 воса Октабрын. Сiјӧ пролетарiјјаслӧн вӧлi мӧԁ пӧлӧс томлун, шуԁтӧм ԁа раԁлунтӧм.

Кущӧм челаԃыр вӧлi важӧн рабочӧјлӧн?

1912 воын Москваын, меԁым тӧԁмавны кыԇi олӧны гӧԉ јӧзлӧн челаԃ, карса школајасӧ прiмiтiгӧн јуасiсны рабочӧјјас семјајасса 350 челаԃӧс 8 арӧсӧԍ. Сiјӧ јуасӧмыс тыԁовтчiс челаԃ олӧмлӧн ташӧм картiна. Бать мамјасныс ужалiсны 12 часӧн преԁпрiјаԏiјејас вылын. Сы вӧсна челаԃ 4—5 арӧсԍаԋ завоԃiтлiсны отсасны гортса овмӧсын. 7—8 арӧсӧн најӧ вӧчiсны-нiн гырысјаслыԍ уж, гортса овмӧс куԅа став ужјас. Бать-мамлы ԋекор вӧлi заԋiмајтчыны челаԃкӧԁ, сы вӧсна, мыј налыԍ став каԁсӧ босԏiс фабрiкаын ужалӧм. Јуалӧм челаԃ пӧвсыԍ, ԋоԉӧԁ јукӧныԍ кыԋԇi, ԋекоԁi абу ԋекор вӧвлӧмаӧԍ карсајса прогулка вылын, абу аԇԇылӧмаӧԍ мујас, вӧрјас, абу вӧвлӧмаӧԍ матысса улiчјасыԍ ылынԋекӧн. Москваын олӧмӧн, мукӧԁыс абу аԇԇылӧмаӧԍ Кремԉ ԁа Москва ју. Жын челаԃыс абу кывлӧмаӧԍ ԋекущӧм мојԁ, ԋекущӧм вiст.

Ԁа весiг сещӧм гӧԉ, пемыԁ челаԃԁыр помаԍлiс 8—9 арӧсын. Сiјӧ арлыԁӧ рабочӧјјаслӧн челаԃ муԋi-нiн меԁасны преԁпрiјаԏiје вылӧ, меԁым самостојаԏелнӧја зарабатывајтны олӧм вылӧ.

Челаԃӧс преԁпрiјаԏiјејас вылын ужӧԁӧмӧн капiталiст гусавлiс рабочӧј класс пiјанлыԍ ԁа нывјаслыԍ челаԃԁыр. Став рабочӧјјасыԍ, коԁјас ужалiсны россiјаса преԁпрiјаԏiјејасын 1897 воын, кык којмӧԁ јукӧныԍ пырiсны фабрiкаӧ 15 арӧс тыртӧԇ, а жыныс—весiг 12 арӧс тыртӧԇ.

Капiталiстјаслы челаԃыԍ уж прiмеԋајтӧм вӧлi выгоԁнӧ, сы вӧсна мыј челаԃлы мынтылiсны сещӧм iчӧт ужԁон, коԁ вылӧ ез ескӧ сӧгласiтчы ужавны взрослӧј рабочӧј. Челаԃлӧн ужалан лун куԅта унаыԍ вӧлi ыжыԁжык 12 часыԍ ԁа ԋекор ез вӧв 10 часыԍ ԇенiԁжык.

Челаԃ, капiталiстiческӧј фабрiка ӧԇӧс сајӧ пырӧмӧн, сурi капiталiстiческӧј експлоатацiјалӧн сӧкыԁ пресс улӧ, коԁi ԋе вын серԏi уж сӧктӧн жугӧԁiс сылыԍ органiзм, уроԁујтлiс сiјӧс, воԇ пӧрысмӧԁлiс.

Челаԃлыс уж прiмеԋајтан результатын уна сурс челаԃ лоiны ԋе сӧмын вiсыԍ, куԋырчӧм, каԁыԍ воԇ пӧрысмӧм јӧзӧн, но i прӧста каԉекајасӧн, iнвалiԁјасӧн. Капiталiстјас ез тӧԅԁысны рабочӧјјасыԍ уж охраԋајтӧм јылыԍ, скупiтчiсны преԁохраԋiтелнӧј пощӧԁјас, веԋтiлацiја ԁа мукӧԁтор лӧсӧԁӧм вылӧ. Отравiтчӧмјас, ԁојмӧмјас, ԋесчастнӧј случајас проiзвоԁство вылын вӧлiны пыркаԁса јавлеԋiјеӧн, овлiны ӧԏi бӧрса мӧԁ. А челаԃкӧԁ ԋесчастнӧј случајас проiзвоԁство вылын вӧлiны 2—3 пӧв частӧжык, взрослӧј рабочӧјјасӧԁ ԁорыԍ.

Ԏекстiлнӧј преԁпрiјаԏiјејасса красiлнӧј отԃеԉеԋiјејасын челаԃ ужалiсны 12—13 часӧн 50—60 граԁус жар температураын.

Ӧԏi журналiст, коԁi волiс сещӧм преԁпрiјаԏiје вылӧ, јуалiс фабрiкантлыԍ: „Кущӧм јӧз пеԏӧны бӧрас тајӧ челаԃыԍ, коԁјас ужалӧны сушiлнӧј барабаԋјас ԁорын ԁа вешалкајас вылын?"

Фабрiкант, iчӧтiка ԁумыштӧмӧн, вочавiԇiс: „Јен тӧԁас, кытчӧ најӧ мiјан вошӧны. Мi кыԇкӧ ог-нiн аԇԇылӧј најӧс бӧрас." —„Кыԇi он аԇԇылӧј?"—„ԁа сiԇi—космӧны најӧ". Журналiст гӧгӧрвоiс тајӧ iносказаԏелнӧј вочакыв кыԇi образнӧј выраԅеԋiје ԁа вылыԍ јуалiс фабрiкантлыԍ: „Тi кӧсјанныԁ шуны, мыј најӧ бӧрас вежӧны асьныс ужјасыԍ, вужӧны мӧԁ уж вылӧ?"—„Оԅ, прӧста космӧны, ԇiкӧԇ космӧны",—серјознӧја вочавiԇiс фабрiкант.

Тајӧ челаԃ, коԁјас ез тӧԁлыны челаԃԁыр, кулiны томмортӧԇ вотӧԇ.

Таԇi мунлiс рабочӧјјас челаԃԁырлӧн „зарԋi каԁ".

Малолетнӧј рабочӧјлы туј сыӧ, меԁым лоны взрослӧј кваԉiфiцiрованнӧј рабочӧјӧн, муԋi сiԇi шусана учеԋiчествоӧн војас пыр.

Ф. Ԃержiнскiј нiма Краснопресненскӧј Трехгорнӧј мануфактураын—фабрiкаын, коԁi важӧн вӧлi фабрiкант Прохоров кiын, ем-на ӧԋi важја прохоровскӧј школалӧн зԁаԋiје, кӧнi војасӧн олiсны 12—14 арӧса уна со ԃеԏiнка. Прохоровскӧј учеԋiкјас „кашԋiкјас" („рок сојыԍјас") нiм улын. Најӧс шулiсны „кашԋiкјасӧн" сы вӧсна, мыј

Бӧрјыԍӧмјас кежлӧ колӧ лӧԍӧԁчыны ԍерјознӧја

Октаԏабр 15 лунԍаԋ завоԃітчасны комсомолын отчотјас ԁа бӧрјыԍӧмјас. Отчотно-выборнӧј собраԋіје—ԉубӧј комсомоԉскӧј организаціја олӧмын ыҗыԁ тӧԁчанлуна событіје. Сіјӧ собраԋіје кежлӧ колӧ лӧԍӧԁчыны став комсомоԉецлы, а ԋе сӧмын актівістјаслы.

Колӧ быԁ комсомоԉецлы, а торја-ԋін выԉ комсомоԉецјаслы, гӧгӧрвоӧԁны отчотјаслыԍ ԁа бӧрјыԍӧмјаслыԍ поԉітіческӧј тӧԁчанлунсӧ. Требујтчысӧ віԍтавны комсомоԉецјаслы, мыј ВЛКСМ устав ем міјан сојуз олӧмлӧн ԋезыбԉімӧј закон, ԁа мыј устав објазывајтӧ руковоԃашщӧј органјасӧс отчітывајтчыны комсомоԉскӧј масса воԅын. І сіјӧ каԁыс воіс.

Оз ков мӧвпавны, мыј сіјӧ ставыс міјан комсомоԉецјаслы тӧԁса-ԋін. Выԉ пырӧм комсомоԉецјас ԁа і уна мукӧԁ ез-на усвоітны сојуз пыщса ԃемократіјалыԍ смыслсӧ, оз тырмӧԅ тӧԁны асԍыныс правајасныссӧ. Собраԋіје нуӧԁан, отчотјас гӧтӧвітан ԁа обсуҗԃајтан пӧраԁок, тупкӧса (гусӧн) гӧлӧсујтӧмӧн бӧрјыԍӧмјас нуӧԁан пӧраԁок абу сещӧм прӧстӧј, меԁым быԁ комсомоԉец сіјӧс гӧгӧрвоіс аслас кежыԍ лыԃԃӧмӧн. Требујтчысӧ ыҗыԁ кропотԉівӧј уҗ сы могыԍ, меԁым быԁ комсомоԉец кутіс асԍӧ лыԁԃыны ԁај чувствујтны организацијаса тырправаа шԉенӧн, коԁі кывкутӧ сылӧн суԃбајас, сылӧн чеԍт, сылӧн уҗ, сылӧн веԍкӧԁлыԍјас вӧсна.

Емӧԍ торја организацијајасын отчотно-выборнӧј собраԋіјејас нуӧԁӧмын ԋекоԁлы ковтӧм термаԍӧм. Сіԅі ԃоԅын (Сыктывԁін рајон) отчотно-выборнӧј собраԋіје нуӧԁӧмаӧԍ-ԋін, і колана лӧԍӧԁчытӧг, мыј вӧсна сіјӧ мунӧма вывті улын актівноԍтӧн. Комсомоԉецјас секретарлыԍ отчот ԅік абу обсуҗԃајтӧмаӧԍ і сіјӧ секі кор сіјӧ уҗын вӧліны вывті гырыԍ тырмытӧмторјас.

Комсомоԉскӧј веԍкӧԁлыԍјаслы колӧ гӧгӧрвоны, мыј отчотно-выборнӧј собраԋіјејас кежлӧ колӧ лӧԍӧԃчыны ԍерјознӧја, ԁа сіјӧ лӧԍӧԁчӧмнас колӧ веԍкӧԁлыны. Самоԏок, беспечноԍт, „гашкӧ“ вылӧ наԃејтчӧм оз лӧԍавны ԃелӧ боԉшевістскӧја организуј тӧмкӧԁ.

Отчотјас ԁа бӧрјыԍӧмјас нуӧԁӧмын колӧ чорыԁа собԉуԁајтны ԁа выполԋајтны ВЛКСМ ЦК-лыԍ ԃірективајас. Колӧ інструктірујтны улысса актівӧс, быԁлун отсавны ԁа контроԉірујтны сылыԍ уҗ. Сыын лоӧ отчотјас ԁа бӧрјыԍӧмјас кежлӧ лӧԍӧԁчӧмӧн веԍкӧԁлӧм.

Емӧԍ-на міјан комсомоԉскӧј веԍкӧԁлыԍјас, коԁјас мӧвпалӧны, мыј первічнӧј организацијајасса секретарјас, коміԏетјасса секретарјас сӧмын сіјӧн, мыј најӧс бӧрјӧма секретарјасӧн кужасны веԍкӧԁлыны отчот ԁа бӧрјыԍӧмјас кежлӧ лӧԍӧԁчӧмӧн ԁа нуӧԁӧмӧн. Сіјӧ ԋевернӧ. Налы колӧ ԍетны руковоԃашщӧј коміԏетјасԍаԋ быԁлунја отсӧг.

Отчотјас ԁа бӧрјыԍӧмјас завоԃітчытӧԅ колис зев еща каԁ. Быԁлун ԁона. Колӧ нуӧԃны собраԋіјејас кежлӧ ԍерјознӧја, плановӧја гӧтӧвітчӧм. Разјасԋітны быԁ комсомоԉецлы сылыԍ правајассӧ, отчотјас обсуԃітан ԁа бӧрјыԍан пӧраԁок, составітны поԉітіческі јоԍ, тӧлковӧј отчот коміԏет уҗ јылыԍ, обеспечітны став комсомоԉецлыԍ собраԋіје вылӧ локтӧм ԁа собраԋіјелыԍ бесперебојнӧј уҗ. Колӧ учԏітны став мелочсӧ. Руковоԃашщӧј коміԏетјас ԁолженӧԍ веԍкӧԁлыны бӧрјыԍӧмјас кежлӧ лӧԍӧԁчӧмӧн.

Кіно уҗалӧ омӧԉа

Шојнатыын ем ԋе омӧԉ кульԏура керка. Ставыс, мыј овлывлӧ тајӧ кульԏура керкаас—сіјӧ кіно.

Кіно-механіԋкӧн ԁа ԃемонстраторӧн уҗалӧ механіԋк Попов јорт. Попов уҗалӧ омӧԉа. Овлывлӧ сіԅі, мыј 8 чаԍта кінофіԉм пыԃԃі петкӧԁлӧ 11—12 чаԍт—сещӧма орјаԍӧ ԉентаыс. Мукӧԁ ԁырјі уҗ ԁінӧ кывкутӧм отношеԋіјеӧн сіјӧ жугӧԁлӧ кіно-аппаратурасӧ.

Шојнаты сіктса томјӧз унаыԍ-ԋін шыӧԁчывлісны кінотрестса рајуполномоченнӧј Мікушев јорт ԁінӧ кіно-механіԋк Попов јорт омӧԉ уҗ јылыԍ, но Мікушев ԋемторјӧн ӧнӧԅ-на ез отсав бурмӧԁны кінолыԍ уҗсӧ.

Філіппов.

КОМСОМОԈСКӦЈ ОРГАԊІЗАЦІЈА ЈІТЧӦМА ТОМЈӦЗКӦԃ

Шыладор ԍіктса (Сыктывԃін рајон) колхознӧј комсомоԉскӧј организаціја тајӧ воын колхознӧј томјӧз пӧвсын воспітаԏеԉнӧј уҗ нуӧԁӧм јона бурміс. Начаԉнӧј комсомоԉскӧј поԉітшколаын, коԃӧс вӧлі котыртӧма организацијаын велӧԁчісны щӧщ і уна ԋесојузнӧј томјӧз. Ӧні помалісны начаԉнӧј поԉітшколаын велӧԁчӧм ԁа бурҗыка велӧԃчыԍјасӧс—Іван Шевеԉевӧс, Гаԉіна Размысловаӧс, Іван Шуктомовӧс ԁа мукӧԁјасӧс вуҗӧԁӧма партіјалыԍ історија велӧԁан кружокӧ.

Томјӧз јона інԏересујтчӧны межԁународнӧј положеԋіје вопросјасӧн. Собраԋіје вылӧ, кӧні вӧчӧма Сӧветскӧј Сојузын ԁа капітаԉістіческӧј странајасын томјӧзлӧн олӧм јылыԍ ԁоклаԁ, волісны уна ԋесојузнӧј томјӧз. Ԃоклаԁ куԏа томјӧз ԍеталісны уна вопросјас. Тащӧм собраԋіјејассӧ гожӧм чӧжӧн вӧлі вӧчлӧма ԋоԉыԍ. Ԋесојузнӧј томјӧз волывлӧны воԍса комсомоԉскӧј собраԋіјејас вылӧ, кӧні обсуҗԁајтсӧны најӧс інԏересујтан вопросјас.

Ԋесојузнӧј томјӧз пӧвсын воспітаԏеԉнӧј уҗ нуӧԁӧм, накӧԁ топыԁ јітӧԁ, кыпӧԁіс налыԍ ыҗыԁ кӧсјӧм пырны Ԉеԋінскӧј комсомол раԁјасӧ. Сӧмын тајӧ воын комсомол раԁјасӧ пырісны выԉ 17 морт том колхозԋік ԁа колхозԋіца. Ӧні сіԅ жӧ унаӧн лӧԍӧԃчӧны пырны комсомол раԃјасӧ, тӧԃмаԍӧны комсомол уставӧн ԁа программаӧн.

Комсомоԉскӧј организаціја ловԅӧԁіс уҗсӧ і ԁоброволнӧј обшществојаслыԍ—Осоавіахімлыԍ, МОПР-лыԍ СВБ-лыԍ. Томјӧз ыҗыԁ інԏересӧн тӧԁмаԍӧны оборонӧј уҗӧн. „Ворошіловскӧј стрелок“ значок вылӧ нормајас сԁајтісны ԍіԅім комсомоԉец. Оборонӧј уҗӧ кыскӧма ԋесојузнӧј томјӧзӧс.

Бур прімер комсомоԉецјас петкӧԁлӧны і колхознӧј проізвоԁство вылын. Уна комсомоԉец ԁа комсомолка уҗалӧны стахановскӧја.

Отчотно-выборнӧј собраԋіјеӧԅ міјан комсомоԉскӧј организацијаын колісны лыԁа лунјас. Ӧні комсомоԉскӧј коміԏет составԉајтӧ аслас уҗ јылыԍ отчот.

В. Попов.

Шуԃаа ԁа ԃолыԁа олӧны Сӧветскӧј Сојузын іспанскӧј чеԉаԃ. СԊІМОК ВЫЛЫН: Іспанскӧј чеԉаԃ ворсӧны.

најӧс 5 во велӧԁіг чӧж верԁісны шыԁӧн ԁа греча рокӧн ԁа сӧмын празԋікјасӧ ԍетлывлісны јеҗыԁ ԋаԋ тор ԁа ічӧԏіка сахар. Учеԋіклӧн бат-мам прохоровскӧј аԁміԋістрацијакӧԁ вӧчлывлісны ԁоговорјас, коԁ ԍерԏі сіјӧ распоражајтчіс чеԉаԃ суԃбаӧн.

Учеԋік вӧлі објазан строгӧја вӧчны ставсӧ, мыј сылы прікажітлывліс школаса управіԏеԉ, а велӧԁчӧм помалӧм бӧрын уҗавны Прохоровлы 30—40 арӧсӧԅ. Быԁ „кашԋікыԍ“ бат-мамыс получајтлісны шајтӧн җынјӧн. Школаын учеԋіклы, ԁоговор ԍерԏі, ԍетлісны беԉје пара, воын ӧтчыԁ—ԋамӧԁ, ԁӧрӧм ԁа полушубок ыҗԁа ԍерԏі. Первој тӧлыԍјасын велӧԁчӧмыс вӧлі сыын, мыј ԃеԏінкајас ԍылісны моԉітвајас ԁа велӧԁісны псалтыр. Быԁ ічӧԏік ԁурӧмыԍ најӧс нӧјтісны, коԉлісны ӧбеԁтӧг. Віԍыԍ учеԋікјас вӧліны сені-жӧ нарјас вылын мукӧԁјас пӧвсын. Шојччӧм могыԍ мукӧԁ ԁырјі разрешајтчыліс фабріка ԁворын ворсны лаптаӧн ԉібӧ нуӧԁны кулачнӧј бојјас. Рытјасӧ учеԋікјасӧс вӧтлылісны фабрікаса вічкоӧ, кӧні најӧ вӧлі објазанӧԍ моԉітчыны „благоԃеԏеԉ Прохоров ԍемја ԅоԋвіԅалун вӧсна“. Гырыԍҗык учеԋікјасӧс велӧԁісны ремеслӧӧ. Бусын ԁа чаԁын, краԍіԉнӧј чанјас ԁорын 12, а мукӧԁ ԁырјіыс і унҗык час учеԋік сулавліс кок јылын, шыблаліс чаныԍ чанӧ ԍӧкыԁ вурун јокмыԉјас. Унаыԍ учеԋікјас кыскавлісны ас выланыс Москвајуыԍ фабрікаӧ ва. Сіјӧ уҗ, ԃерт, ез ԍет ԋекущӧм кваԉіфікаціја ԁа сӧмын велӧԁан меԁбӧрја воӧ учеԋікјасӧс леԅлісны масԏерјас цехӧ, кӧні велӧԁісны најӧс ткаԋјас краԍітан іскуснӧј ԃелӧӧ.

Нӧшта ԍӧкыԃҗык велӧԃчӧм вӧлі петроградскӧј булочнӧј влаԃеԉец Мјуԉԉер орԁын. Мјуԉԉер боԍтліс учеԋікјас пыԃԃі воспітаԏеԉнӧј ԁомыԍ 14—17 арӧса ԍірӧтајасӧс. Сіјӧ заставԉајтліс чеԉаԃӧс уҗавны суткіын 18 часӧн, кыскавны ԍӧкыԁ віт пуԁја пыԅ куԉјас. Ԍојан вӧлі омӧԉ, обрашщајтчісны грубӧја, шојччӧг ез пӧлагајтчыв. Петны бус піыԍ ывлаӧ, меԁым лолыштны свежӧј возԁукӧн, ԃеԏінкајаслы ез разрешајтчыв. Тајӧ ԍӧкыԁ олӧмыс вӧчліс чеԉаԃӧс каԉекајасӧн. Ез ӧтчыԁ Мјуԉԉер булачнӧјыԍ учеԋікјасӧс нулывлыны боԉԋічаӧ веԍкӧԁны зев ԍӧкыԁ торјас новлӧԁлӧмыԍ страшнӧја ԋукыԉтчӧм кокјас.

Капіԏаԉістлы учеԋічество вӧлі выгоԁнӧ сіјӧн, мыј учеԋікјас ԋім улын сіјӧ получајтліс пӧшԏі ԁарӧвӧј рабочӧј вын, мынтыліс чеԉаԃлы, коԁјасӧс меԁалӧма кыԅі учеԋікјасӧс, ещаҗык сіјӧ ԁорыԍ меԁаліс-кӧ ԍскӧ најӧс кыԅі рабочӧјјасӧс. Сы вӧсна преԁпріԋімаԏеԉјас сознаԏеԉнӧја ԋуҗӧԁлывлісны учеԋічество каԁ 5 ԁа веԍіг 6 воӧԅ, ԁоговорын велӧԁчан срок ԁа учеԋікӧн быԁԍама уҗјас вӧчӧм пасјӧмӧн. Учеԋічество первој војасӧ учеԋікјасӧс віԅісны ӧԏі мӧԁлаӧ котралӧм вылын, тыртлісны ԉубӧј ԍӧкыԁ, ԍӧԁ уҗӧн, но віԅісны наныԍ томан сајын кваԉіфікаціја.

Сіјӧ „велӧԁчӧм“ јылыԍ ԏіпографіјаса учеԋікјас лӧԍӧԁісны наборшщікјаслыԍ колыбеԉнӧј песԋа:

> Спи дитя, мое мученье,
> Баюшки-баю..
> Я отдам тебя в ученье.
> В типографию.
> Там наборщики за водкой
> Будуг посылать,
> Не пойдеш, так по затылку
> Будешь получать.

Роԍԍіјаын учеԋіклӧн уҗԁон вӧлі шӧркоԃԃема рабочӧј уҗԁон җын ыҗԁа. Кӧн-ԍурӧ јонҗыка преԁпріімчівӧј капіԏаԉістјас прімеԋајтлісны веԍіг бесплатнӧј учеԋічество, сіјӧн моԏівірујтӧмӧн, мыј учеԋіклӧн 12 часа уҗалан лун—сіјӧ абу уҗалӧм, а велӧԁчӧм, а велӧԁчӧмыԍ оз ков сылы мынтыны, а регыԃҗык сыԍаԋ колӧ.

Ічӧт уҗԁон, коԁӧс боԍтлісны учеԋікјас, нӧшта јонҗыка чінтыԍԍыліс уна пӧлӧс штрафјасӧн. Боԉшевістскӧј газеԏа “Правԁаын“ 1913 воын, учеԋік наборщік корреспонԃенцијаын віԍтавԍіс сені прімеԋајтчан штрафјас јылыԍ. Учеԋіклӧн тӧлысса уҗԁон вӧлі 5 шајт, сіԅ-кӧ ӧԏі лунја—20 ур, а штрафјас лӧԍӧԁӧма таԅі: ԁурыштіс учеԋік ічӧԏіка—штраф 50 ур, котралыштіс—штраф 50 ур, крапкіс. ӧԅӧсӧн ԉібӧ ісковтіс пос періла куԏа—штраф 50 ур, чегіс чіԍԏітігӧн буква—штраф 50 ур, соԁтӧԁ нӧшта јурԍіӧԁ ԋещкӧм. Кіԍтіс учеԋік нуігӧн набор тыра ԁӧска—кык ԋеԃеԉ чӧж сы бӧрын сіјӧс заставԉајтлісны уҗавны прӧста. Воас получка каԁ, а боԍтны учеԋіклы ԋінӧм.

Учеԋікјас олӧмлӧн бытовӧј условіјејас—ԍојан, оланін—вӧліны зев ԍӧкыԁӧԍ. Јекаԏерінославын (ӧні Ԃԋепропетровск) моԁнӧј масԏерскӧјјасса учеԋіцајаслы, коԁјас уҗалісны 8 час асывԍаԋ 8 час рытӧԅ, ԍетлісны ԍојны хоԅајскӧј ԍојаныԍ коԉасјассӧ кыкыԍ лун: 8 час асылын ԁа 6 час рытын. Хоԅајскӧј јубкајаслӧн ԁа кофтајаслӧн кіԍԍӧм, ԋајт коԉасјас вӧлі-

(Помсӧ віԅӧԁ 4 ԉістбокыԍ)

104

Саарбруккенын Гітԉерлöн выступԉеније

ПРАГА. 10. Тöрыт Гітԉер воіс французскöј граніцаса Саарбруккен карö, кöні вісталіс реч, кöні грöзітчіс Франціја адрес куԅа.

Гітԉер вісталіс, мыј Франціјакöd граніца вылын воjеннöј укрепԉеніјејас лöсödöм куԅа ужјас лоас „нуödöма воԅö пыр соdан енергіјаöн" da торјöн лоас паскödöма Саарскöј областса da Аахенса выԉ раjонјас вылö. Вызываjушщöј тонöн Гітԉер вісталіс, мыј Англіјаын власт dорö Іdенлöн лібö Ԃафф Куперлöн воöм заставітіс ескöн Германіјаöс отноԍітчыны Англіја dорö, кыԅі сешöм страна dорö, коdі аслас цеԉöн пуктіс војна.

Чехословакіјалы венгерскöј уԉтіматум

ПРАГА, 10. Тöрыт Комарно карын завоdітісны офіціаԉнöј сорнiтчöмјас Чехословакіја da Венгріја ԃеԉегацијајас костын. Нöшта смешаннöј комісіјалыс засеdаніје востытöԅ-на чехословацкöј ԃеԉегација вісталіс, мыј Чехословакіјалöн правітеԉство, медым петкödлыны ассыс „бур вöԉа", сöглаԍен öні-жö уступітны Венгріјалы Шагі кар da кöрттуј станција Нове Место. Венгерскöј војскалöн тајö пунктјасö пырöм лоас октабр 11 лунлы паныdа војын. Комісіјалыс офіціаԉнöј засеdаніје востöм бöрын венгерскöј ԃеԉегација ізложітіс Венгріјалыс терріторіаԉнöј требованијејас. Чехословацкöј ԃеԉегацијалы сетöма 12 час венгерскöј уԉтіматум „проработајтöм da ізучајтöм" вылö. Талун віччыԍö чехословацкöј ԃеԉегацијасаң вочакыв.

Тöрыт Сыктывкарса народнöј творчество керкаын Комі націонаԉнöј театр пуктіс К. Паустовскіјлыс пјесса „Созвездие гончих псов". СԊІМОК ВЫЛЫН: Постановкаыс кадр – французскöј обсерваторіјаса астроном Ԋјустеdлöн (артіст Потоцкіј) іспанскöј республіканецјас группакöd встреча.

Кітајын војеннöј ԃејствіјејас

ЦЕНТРАԈНÖЈ КІТАЈЫН

Цзуцзан-Наньчан лінија вылын ԃеаңсаң рытыввылаңса раjонын кітајецјас бостісны ыжыd побеdа. Кітајскöј војска зікöԅ жугödісны јапонскöј војска 106 da 101 ԃівізіјајаслыс кык брігаdа 20 сурс јапонскöј војскаыс ловјöн коԉі 200-ыс не унжык морт коdјас паԋікаын пышјісны гöрајасö. Кітајскöј војскаöн бостöма гырыс трофејајас.

Мушіган раjонын кітајецјас нуödісны контрнаступԉеније. Панісис ыжыd бој. Јапонскöј војскалöн воштöмјас тајö бојын воаdчöны сурс мортöԅ.

Сінгочжоу-Тунщаң шоссе вылын кітајскöј војска сіз-жö нуödісны контрнаступԉеније. Сінгочжоусаң 30 кілометрöн рытыв-лунвывлаԋын кітајецјас вöтлісны јапонецјасöс важнöј стратегіческöј пунктјасыс. Бојјас мунöны воԅö. Лошаң-Сіңјан шоссе вылын кітајскöј војска нуödöны успешнöј контрнаступԉеније јапонскöј отр'аdјаслы паныd, коdјас бостісны кöрттуј вывса кык станција Сіңјаңсаң лунвывлаԋын. Туншуанхе станција вылын кітајскöј војска бырödісны 200 морта јапонскöј отр'аd.

Сіңјан кар раjонын мунöны чорыd бојјас.

ВОЈВЫВ КІТАЈЫН

Хебеј провінціјаын, Фуԋін раjонын (Баоdінсаң рытывлаԋын) октабр 6 лунö 4.800 морта јапонскöј колонна вылö вöлі dруг ускödчöма кітајскöј војскаöн. Чорыd схваткаын 300-ыс унжык јапонецöс віöма da 80 мортöс бостöма пленö. Јапонскöј војска бöр бöрытчöны кöрттујлаԋ. Чорыd бојјас мунöны Шахе dорса гöра увјас dорын.

Бејпін-Ханьхоускöј кöрттуј вылын партізанјас бостісны гырыс пунктјас Чжочжоу (Бејпінсаң лунвывлаԋын) da Dінсін (Баоdінсаң војвывлаԋын). Лунмöd сајын партізанјас ускödчісны јапонскöј отр'аdјас вылö Цзінхајын da Ԃунгуаын (Танцзін Пукоускöј кöрттуј вылын).

Шаңdун провінціјаын партізанјас dугdывтöг атакујтöны јапонскöј гарнізонјасöс Танцзін-Пукоускöј кöрттуј вылын. Неважöн партізанјас леԅісны откос улö јапонскöј воінскöј појезd. Чорыd бојјас вöліны Јанченын (Цзінаңсаң рытыв-војвылын). Партізанјас вöчісны јапонецјаслы гырыс воштöмјас.

Октабр 9-öd лунса асылын 10 јапонскöј самоԉот бомбарdірујтісны Кантон.

Царскöј Россіјаын ужалыс томјöзлöн олöм

ны налöн паскöмöн. Учеԋікјасöс вöлі пуктöма бесправнöј, повзödлöм, забітöј, загнаннöј јöз положенијеö. Некымын учеԋік вöліны полнöј распоражеԋије улын öті мастер кіын — хозјаскöј холуј кіын, коdі іметіс тыр власт ізмывајтчыны на вылын. Сіјö ыстывлыліс учеԋікјасöс вінала, заставлајтліс прислужівајтны аслыс. Унаыс мастерјас заԋимајтчылісны учеԋікјаслыс ԃеԋга перјöмöн, чукöртлісны налыс віна вылö—„косушка вылö", „четвертушка вылö". Ԃетінкајас сетлісны 15—20 урöн, штрафјасöн кујім пöв унжык мынтысöмыс полöмöн. Учеԋікјасöс нöјтöм, кіöн воöм, піԋö сеталöм, јурсіöd кыскöм вöлі обычнöј торјöн. Сöкыd вöлі кыс мастерлöн da хозаінлöн!

Крјуммеԉлöн екіпажнöј фабрікаын Пітерын вöлі сешöм характернöј случај. Ԃетінка-учеԋік убірајтіс обојнöј мастерскöј контора. Хозаінлöн воші зарні чункыщ. Корсісны бумагајасыс—ез аззыны. Секі пріказчік зверногöн нöјтіс ԃетінкаöс, сіzі, мыј нырыс і вомыс мödödчіс вір, da орödіс пеԉсö. Бöрас, кор хозаін корсіс аслас палто зептыс чункыщсö, сурі. Рабочöјјас сöветујтлісны ԃетінкалы ветлыны участокö жалујтчыны, но сіјö ез мун, полöмöн, мыј сіјöс вöтласны местаыс.

Тащöм вöлі поdростокјас ужлöн каторга, коdі шусыліс учеԋічествоöн.

Сöмын 20–21 арöсын учеԋік лолывліс самостојатеԉнöј, кваліфіцірованнöј рабочöјöн.

П. МІРОНОВ.

(Воԅö лоö-на)

Республіканскöј Іспаԋіјаын інтернаціонаԉнöј брігаdајас распустітöм

ПАРІЖ, 10. Еспан агентство вајödö бесеdа норвежскöј журналістка Ліндбеккöd, коdі воіс Барселонасаң Паріжö. Сорнијыс муніс республіканскöј правітеԉствоын інтернаціонаԉнöј брігаdајас распустітöм јылыс. Ліндбек јуöртіс, мыј інтернаціонаԉнöј брігаdајас вöлі распустітöма сентабр 23—24 лунјасö, мöd ног-кö пыр-жö шыödчöмјас бöрын, коdјасöс вöчöма іспанскöј правітеԉство глава Негрінöн Націјајас ліга сессіја вылын.

Смешаннöј брігаdајас, інdö Ліндбек, кöнјасын вöлі 70 прöчент іспанец, вöлі бöр корöма фронтјас вылыс da концентрірујтöма тылын. Тані вöліны іспанскöј бојецјаслöн іностраннöј dоброволецјаскöd пронщајтчöмлöн волнујтана сценајас.

Іностраннöј dоброволецјаслы вöлі сетöма пödаркіјас da цветјас.

Оккупірујтöм раjонјасын

ПРАГА, 10. Гестапоса началԋік Гімлер распоражеԋије серті Суԃетскöј областö мödödöма фашістскöј охраԋікјаслыс (СС) отборнöј отраdјас, коdјасöс шуöма „смерт батальонјасöн". Налöн мог—чехословакіјаса оккупірованнöј раjонјасын „пораdок лöсödöм" da „марксістскöј" елементјасöс бырödöм.

Іспаԋіјаса фронтјас вылын

(ТАСС јуöртöмјас серті)

АСЫВВЫВ ФРОНТ

Оборона куԅа іспанскöј міністерстволöн октабр 9 лунса офіціаԉнöј сводкаын јуöртсö, мыј Ебро раjонын мјатежнікјас da інтервентјас 35 танк отсöгöн, інтенсівнöј бомбарdіровка бöрын, коdöс нуödöма італо-германскöј авіаціјаöн, нуödісны атака республіканскöј позіцијас вылö Колл dе Косо dорын. Республіканецјас öті лунöн венісны фашістјаслыс атакујтыс частјас, налы гырыс воштöмјас вöчöмöн. 18 час гöгöрын выԉ чорыd приступöн фашістјаслы уdајтчіс бостны кык позіција, коdјасöс пыр-жö вöлі контратакујтöма республіканскöј војскаöн. Тајö позіціјас вылын тышыс нуödсö воԅö.

15 час 30 мінутын республіканскöј істребітеԉјас пырісны бојö італјанскöј „фіатјас" группакöd, коdјас зілісны атакујтны республіканскöј бомбарdіровщікјасöс. Öті італјанскöј самоԉот вöлі лыјлöма da усі му вылö біöн ыпаԉöмöн. Мöd воздушнöј бој dырјі вöлі ускödöма нöшта ԋоԉ італјанскöј самоԉот, коdјас усіны протівнік територіја вылö. Республіканскöј авіација воштіс кык істребітеԉ.

* * *

Кујім мотора італјанскöј 10 бомбарdіровщікöн Барселона вылö бöрја ускödчылöм венігöн республіканскöј зенітнöј батареjасöн вöлі јона жугödöма öті фашістскöј самоԉот.

* * *

Гавас агентстволöн соdтöd свеdенијејас серті, октабр 8 лунса рытын Сан Вісенте dе Каԉdерсын фашістскöј гідросамоԉотјöн тыр пассажірскöј појезd вылö зверскöја ускödчылігöн вöлі віöма 15 гöгöр мортöс da 300-ыс унжык мортöс раніτöма. Тајö варварскöј ускödчылöмлöн жертвајас пöвсын емöсны бабајас da чеԉаd.

ЗАГОТОВКАЈАС КУԄА НАРОDНÖЈ КОМІССАРІАТ КОԈЕГІЈА СОСТАВ ЈЫЛЫС

СССР-са Народнöј Комісарјаслöн Сöвет вынсödіс заготовкајас куԅа народнöј комісаріатлыс коԉегіја народнöј комісар С. Ј. Скрыннков јорт преdсеdатеԉствујтöм улын П. С. Степанов, А. Р. Бобров, П. І. Астапов, М. І. Степанов, П. В. Арзамасев јортјас составын.

(ТАСС)

Отв. реd. вежыс **І. УԈЈАНОВ.**

Адрес редакции: Сыктывкар, Дом печати, 1-й этаж, комн. № 10 и 11, редакция газеты „Коми комсомолец". Телефон: 5—01.
Подписная плата: на 1 год—18 руб, на 6 мес.—9 руб., на 3 мес.—4 руб. 50 коп., на 1 мес.—1 руб. 50 коп.

Уполн. Главлита № 3386. Типография Наркомместпрома Коми АССР. Тираж 2500.